

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sža/1/2013
Identifikačné číslo spisu:	1012200897
Dátum vydania rozhodnutia:	12.02.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1012200897.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD v právnej veci navrhovateľa Z., narodeného X. marca XXXX, bez dokladov totožnosti, štátneho príslušníka Pakistanskej islamskej republiky (Pakistan), podľa vlastného udania v zahraničí bytom naposledy M., okres B., aktuálne s miestom pobytu Pobytový tábor Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky Rohovce,; proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky so sídlom Pribinova 2, Bratislava, (pôvodne Migračný úrad MV SR, Pivonková č. 6, Bratislava), o preskúmanie rozhodnutia odporcu ČAS: MU-82-35/PO-Ž-2012 zo dňa 16. apríla 2012 na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 9 Saz 38/2012-37 zo dňa 10. októbra 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 9 Saz 38/2012-37 zo dňa 10.októbra 2012 p o t v r d z u j e.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil rozhodnutie ČAS: MU-82-35/PO-Ž-2012 zo dňa 16. apríla 2012, ktorým odporca podľa § 12 ods. 1 písm. c/ zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o azyle“) a § 12 ods. 3 zákona o azyle zamietol navrhovateľovu žiadosť ako zjavne neopodstatnenú. O trovách konania rozhodol tak, že navrhovateľovi právo na ich náhradu nepriznal.

Krajský súd uviedol, že v prejednávanej veci dokazovanie nedoplnil. Pred samotným prejednaním a rozhodnutím veci sa oboznámil s obsahom prvostupňového správneho spisu ČAS: MU-82/PO-Ž-2012, ako aj s predchádzajúcim azylovým spisom.

Zo spisu č. p.: MU-8136/PO-Ž-2004 zistil, že navrhovateľ požiadal po prvý raz o azyl vyhlásením zo dňa 6. októbra 2004. Pri spísaní dotazníka 18. novembra 2004 ako materinský jazyk označil jazyk urdu a ako ďalšie jazyky ktoré ovláda jazyky pandžábsky, hindy a anglický. Počas vstupného pohovoru, konaného tiež 18. novembra 2004 uviedol, že jeho materinským jazykom je jazyk pandžábsky, že ovláda jazyk urdu, hindy a anglický. Pohovor bol tlmočený do jazyka urdu s tým, že navrhovateľ opakovane vyhlásil,

že tlmočeniu do jazyka urdu rozumel. Doplnujúci pohovor, konaný 10. decembra 2004 bol tak isto tlmočený do jazyka urdu s tým, že navrhovateľ opakovane vyhlásil, že tlmočeniu do jazyka urdu rozumel. Dňa 3. januára 2005 odporca vydal vo veci negatívne rozhodnutie, voči ktorému navrhovateľ podal opravný prostriedok. O tomto rozhodol súd rozsudkom č. k.: 9Saz/8/2005-36 zo 14. septembra 2005 tak, že napadnuté rozhodnutie potvrdil. Súdne pojednávanie bolo bez problémov tlmočené do jazyka urdu. Po odchode navrhovateľa zo Slovenska do NSR bol vrátený na slovenské územie 20. júla 2006. O podanom odvolaní voči rozsudku tunajšieho súdu rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 13. septembra 2007, ktorým potvrdil výrok o neudelení azylu, avšak vo vzťahu k výroku ktorým bolo rozhodnuté že na navrhovateľa sa nevzťahuje zákaz vyhostenia alebo vrátenia do Pakistanu rozhodnutie odporcu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Pojednávanie na Najvyššom súde Slovenskej republiky bolo tlmočené do jazyka urdu. Následne dňa 29. apríla 2008 odporca vykonal s navrhovateľom za prítomnosti zástupkyne UNHCR doplnujúci pohovor, ktorý bol tlmočený do jazyka urdu s tým, že navrhovateľ vyhlásil, že tlmočeniu do jazyka urdu rozumel. Odporca 7. mája 2008 vydal rozhodnutie, ktorým navrhovateľovi neposkytol doplnkovú ochranu a vyslovil, že neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia do Pakistanu. O podanom opravnom prostriedku voči tomuto rozhodnutiu rozhodol krajský súd rozsudkom č. k.: 9Saz/47/2008-29 z 12. novembra 2008 tak, že napadnuté rozhodnutie potvrdil. Pojednávanie bolo na základe požiadavky navrhovateľa tlmočené do jazyka urdu. O podanom odvolaní voči tomuto rozsudku rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 8. decembra 2009 tak, že napadnutý rozsudok tunajšieho súdu zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie odporcu zo 7. mája 2008 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dňa 11. augusta 2010 sa uskutočnil ďalší doplnujúci pohovor s navrhovateľom, za prítomnosti tlmočníka jazyka urdu. Navrhovateľ prehlásil, že tlmočeniu rozumel. Dňa 20. septembra 2010 vydal odporca rozhodnutie, ktorým navrhovateľovi doplnkovú ochranu neposkytol. O podanom opravnom prostriedku rozhodol krajský súd rozsudkom č. k.: 9Saz/65/82010-57 zo 14. septembra 2011 tak, že rozhodnutie odporcu potvrdil. Na žiadosť navrhovateľa bolo toto súdne pojednávanie tlmočené do jazyka pandžábskeho, avšak prítomný tlmočník konštatoval, že jazyku, ktorým hovoril navrhovateľ nerozumie. Tlmočník tiež uviedol, že pred pojednávacou miestnosťou s ním navrhovateľ komunikoval jazykom urdu. Po následnom šetrení súdu bolo pojednávanie tlmočené do jazyka urdu, pričom navrhovateľ prehlásil, že tlmočeniu rozumel. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo 17. januára 2012 napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil.

Zo spisu ČAS: MU-82/PO-Ž-2012 krajský súd zistil, že navrhovateľ 16. februára 2012 opätovne požiadal o azyl. Dňa 17. februára 2012 bol riadne popučený o svojich právach a povinnostiach žiadateľa o azyl v jazyku anglickom. Vzhľadom k tomu, že 27. februára 2012 bolo u navrhovateľa zistené akútne vírusové ochorenie, vstupný pohovor, plánovaný na 27. februára 2012 sa neuskutočnil a jeho uskutočnenie bolo preložené na 6. marca 2012. Za súhlasu navrhovateľa bol pohovor tlmočený do jazyka pandžábskeho. V úvode pohovoru navrhovateľ prehlásil, že tlmočníkovi rozumie dobre. V priebehu pohovoru navrhovateľ uviedol, že sa necíti úplne normálne, že si nevie spomenúť na to, čo vypovedal v predchádzajúcich pohovoroch, že v predchádzajúcich pohovoroch uviedol že jeho manželka zomrela, pričom on takúto informáciu neuviedol a teda táto informácia je dôsledkom nedorozumenia s tlmočníkom. Žiadal, aby tlmočník ovládal aj písmom jazyk pandžábsky. Navrhovateľ tiež uviedol, že nie je schopný vypovedať, lebo ho bolí hlava a z dôvodu uzatvorenia nosných dutín nemôže voľne dýchať a preto mu lekár odporučil operáciu nosných mandlí - prepážky. Z dôvodov týchto prezentovaných zdravotných problémov odmietol vypovedať a to i po opakovaní príslušných ustanovení zákona o azyle, týkajúcich sa povinností odporcu a aj navrhovateľa v azylovom konaní. Navrhovateľ požadoval prítomnosť jeho právnik. Navrhovateľ uviedol, že po operácii, ktorej vykonanie predpokladá v priebehu 2 - 3 týždňov bude v poriadku a bude schopný vypovedať. Prítomný tlmočník jazyka pandžábskeho uviedol, že so žiadateľom komunikuje bez problémov. Ošetrujúca lekárka O.. V. na požiadanie odporcu 7. marca 2012 písomne potvrdila, že u navrhovateľa ide o chronické ochorenie, ktorého úplné vyliečenie vyžaduje operačný zákrok, ochorenie však umožňuje vykonanie pohovoru. Dňa 14. marca 2012 si navrhovateľ zvolil do konania pred odporcom zástupkyňu - M.. U.I. A.. Na deň 19. marca 2012 bol určený ďalší termín uskutočnenia vstupného pohovoru, ktorý sa uskutočnil za prítomnosti tlmočníka jazyka pandžábskeho a zástupkyne navrhovateľa. Navrhovateľ prehlásil, že tlmočníkovi dobre rozumie, uviedol však, že sa opätovne necíti dobre a že sa mu zle rozpráva. Odporcom bol upozornený, že 10.

novembra 2010 sa odmietol podrobiť operácii, na ktorú sa pri pohovore konanom 6. marca 2012 odvolával. Navrhovateľ uviedol, že operácii sa nakoniec podrobil. Uviedol tiež, že v minulosti mal problémy s tlmočníkom, lebo tlmočník nevedel písať v jazyku urdu a preto žiada, aby tlmočník prítomný na pohovore ovládal jazyk urdu a pandžábsky slovom aj písmom a aby tlmočník pochádzal z Pakistanu. Prítomný tlmočník, podobne ako pre predchádzajúcim pohovore prehlásil, že s navrhovateľom komunikuje bez problémov. Aj navrhovateľ uviedol, že s prítomným tlmočníkom nemá žiaden problém. Krajský súd uviedol, že preskúmal napadnuté rozhodnutie odporcu v rozsahu podaného návrhu - opravného prostriedku a dospel k názoru, že navrhovateľom vznesené námietky nie sú dôvodné a teda že odporca rozhodol správne, v súlade so zákonom a že v jeho postupe pri vedení resp. pri vykonávaní pohovorov s navrhovateľom nedošlo k procesnému a ani k inému pochybeniu:

Krajský súd vychádzal z nasledujúcich zistení:

1/ Navrhovateľ v konaní č. p.: MU-8136/PO-Ž-2004 uvádzal, že jeho materinským jazykom je jazyk pandžábsky, jazyk urdu, že okrem tohto jazyka ovláda jazyk anglický, jazyk urdu, hindy a pandžábsky. 2/ Krajskému súdu bolo známe, že v Pakistane je úradným jazykom jazyk urdu a jazyk anglický, pričom jazykom pandžábskym rozpráva cca 48% pakistanskej populácie. Z uvedeného je zrejmé, že s poukazom na cit. ust. § 6 ods. 2 zákona o azyle odporca mal zákonné oprávnenie vykonať pohovor s navrhovateľom buď v jazyku pandžábskom, alebo v jazyku urdu, alebo v jazyku anglickom, resp. hindy. Ak teda do konania prizval tlmočníka jazyka pandžábskeho, postupoval jednak zákonným spôsobom a jednak aj s poukazom na nielen predpokladanú, ale aj faktickú znalosť tohto jazyka navrhovateľom.

O skutočnosti, že navrhovateľ jazyku pandžábskemu rozumel podľa krajského súdu svedčí: 1/fakt, že navrhovateľ sa opakovane vyjadril, že tlmočeniu, resp. tlmočníkovi jazyka pandžábskeho rozumie. 2/ Skutočnosť, že aj tlmočník tohto jazyka prezentoval, že s navrhovateľom komunikuje bez akýchkoľvek problémov. 3/ Samotný obsah zápisníc z pohovorov, z obsahu ktorých je zjavné, že navrhovateľ odpovedal na položené otázky, resp. že jeho prednesy boli tlmočené do jazyka slovenského. Obsah komunikácie medzi navrhovateľom a odporcom je jasný, zrozumiteľný. S poukazom na uvedené požiadavka navrhovateľa, aby bol na pohovore prítomný tlmočník, pochádzajúci z Pakistanu, resp. jeho požiadavka, aby tlmočník ovládal tlmočený jazyk aj písmom neboli dôvodné a z pohľadu súdu aj účelové. V zmysle zákona o azyle (§ 6 ods. 2) sa pohovor sa nevedie písomnou formou, ale sa z neho spíše zápisnica. Preto požiadavka ovládania písomnej formy tlmočeného jazyka nie je odôvodnenou. Podľa krajského súdu bola absurdnou požiadavka navrhovateľa, aby tlmočenie vykonal tlmočník, pochádzajúci z krajiny pôvodu navrhovateľa. K tomu poznamenal, že tlmočník prítomný na pohovoroch bol zákonným spôsobom ustanovený za tlmočníka. Vo všeobecnosti môže pri vykonávaní pohovorov so žiadateľmi o azyl vzniknúť potreba ustanovenia iného tlmočníka, resp. tlmočníka iného jazyka, avšak iba v prípade, ak sa v priebehu pohovorov, resp. pohovoru preukázateľne zistí, že komunikácia medzi žiadateľom o azyl a tlmočníkom (teda následne aj ministerstvom) nie je možná, resp. vykazuje znaky, za ktorých možno mať odôvodnenú pochybnosť o bezproblémovosti tlmočenia. Takáto situácia však v prejednávanej veci nenastala. Navrhovateľ, ktorý ako svoj materinský jazyk označil aj jazyk pandžábsky, resp. ktorý ho označil za jazyk ktorému rozumie a v tomto jazyku bez problémov komunikoval s tlmočníkom, čo opakovane potvrdil tak navrhovateľ ako aj tlmočník. O bezproblémovosti tlmočenia podľa krajského svedčia aj zápisnice z vykonaných pohovorov.

Navrhovateľ v návrhu tiež namietal, že jeho zdravotný stav mu nedovoľoval vykonať pohovor, nakoľko bol z dôvodu svojho ochorenia indisponovaný - bolela a krútila sa mu hlava, ťažko sa mu dýchalo. Podľa krajského súdu, ktorý sa opierať predovšetkým o vyjadrenia ošetrojúcej lekárky navrhovateľa, aj tento dôvod odmietnutia vypovedať pred odporcom počas pohovoru je účelovým. Vo všeobecnosti môže aktuálny zdravotný stav žiadateľa o azyl byť dôvodom pre odročenie vykonania pohovoru, avšak iba za predpokladu, že zdravotný stav žiadateľa o azyl je objektivizovaný lekárske posúdením a ktorý súčasne znemožňuje vykonanie pohovoru. Dôkazom správnosti aj takéhoto postupu odporcu je skutočnosť, že v poradí prvý vstupný pohovor (27. februára 2012) odporca nevykonával práve z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu navrhovateľa (akútne vírusové ochorenie). V konaní pred odporcom bolo preukázané, že odporca potom, ako navrhovateľ dňa 6. marca 2012 odmietol vypovedať aj z poukazom na jeho zdravotný stav v pohovore nepokračoval, ale sa obrátil na ošetrojúcu lekárku navrhovateľa, aby sa k prezentovanému zdravotnému stavu navrhovateľa vyjadrila a súčasne aby sa vyjadrila, či jeho zdravotný

stav umožňuje alebo neumožňuje vykonanie pohovoru.

Ošetrojúca lekárka pani O.. V. odporcovi oznámila, že navrhovateľ trpí chronickým ochorením nosa, ktoré síce vyžaduje za účelom úplného vyliečenia operačný zákrok, ale ktoré súčasne umožňuje vykonanie pohovoru, teda umožňuje navrhovateľovi vypovedať. (Podľa vedomostí súdu, aktuálne chronické ochorenie - chronická polypóza pansinútída a polyposis nasi - sa prejavuje sťaženým nosovým dýchaním, v dôsledku čoho pacient dodycháva ústami.)

Ak teda navrhovateľ odmietal vykonanie pohovoru z dôvodu nepreukázanej a nedôvodnej požiadavky na ustanovenie iného tlmočníka, pochádzajúceho z Pakistanu a ovládajúceho tak jazyk pandžábsky a jazyk urdu slovom aj písmom, pričom tlmočeniu prítomným tlmočníkom rozumel a ak navrhovateľ odmietal vypovedať z dôvodu svojho zdravotného stavu, ktorý mu však objektívne vypovedať umožňoval, nie je možné takto vznesené požiadavky, resp. prezentované dôvody odmietnutia vypovedať počas vstupného pohovoru charakterizovať inak, ako tak, že sú účelové a nedôvodné.

Súd s poukazom na uvedené uviedol, že nespôlupráca žiadateľa o azyl (navrhovateľa) s odporcom nespočíva iba v tom, že sa navrhovateľ nedostaví na pohovor a tak znemožní posúdenie podanej žiadosti o azyl. Tento právny názor vyplýva priamo z ust. § 12 ods. 1 písm. c/ zákona o azyle v ktorom zákonodarca nedostavenie sa na pohovor uviedol ako jeden z prípadov, kedy sa takéto chovanie žiadateľa o azyl považuje za odmietnutie spolupráce s ministerstvom (odporcom). Zákonodarca túto skutočnosť vyjadril slovom: „najmä“. Zákonným predpokladom postupu odporcu podľa § 12 ods. 1 písm. c/ zákona o azyle je: 1/ nespôlupráca žiadateľa o azyl s ministerstvom (v danej veci bezdôvodné výhrady voči tlmočníkovi, resp. bezdôvodné nároky na jeho osobu a nedôvodné odmietnutie vypovedať zo zdravotných dôvodov), pričom 2/ v prípade nedostavenia sa na pohovor bez vážnych dôvodov musí ísť o opakované konanie. V danom prípade sa navrhovateľ na dva pohovory síce dostavil (6. marca, 19. marca 2012), ale odmietol vypovedať. Podľa názoru krajského súdu ak odporca i po získaní vedomostí o aktuálnom zdravotnom stave navrhovateľa po vykonaní pohovoru (6. marca 2012) nariadil aj druhý pohovor (19. marca 2012), postupoval nad rámec svojich povinností a v tom zmysle poskytol navrhovateľovi výhodu v tom, že mu umožnil i napriek uvedenému vo veci vypovedať a teda mu umožnil predosťriť a náležite odôvodniť svoju žiadosť o azyl.

Pretože navrhovateľ bez zjavného a objektívne existujúceho dôvodu odmietol vypovedať pred odporcom, teda odmietol spolupracovať s ním pri posúdení podanej žiadosti o azyl a pretože odporca správne a v súlade so zákonom zamietol žiadosť navrhovateľa o azyl ako zjavne neopodstatnenú v zmysle ust. § 12 ods. 1 písm. c/ zákona o azyle, krajský súd napadnuté rozhodnutie potvrdil.

II.

Stručné zhrnutie argumentácie odvolacích dôvodov navrhovateľa

Proti uvedenému rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, ktorým ho žiadal zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu navrhol zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Vyjadril presvedčenie, že krajský súd ako aj odporca nerozhodli správne, nakoľko neboli splnené zákonné podmienky a predpoklady na jeho vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti navrhovateľa ako zjavne neopodstatnenej.

Zdôraznil, že na pohovor, ktorý sa mal konať dňa 24. februára 2012 sa nedostavil v určenom čase a termíne z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu, termín bol preložený. V tom čase sa liečil na akútne ochorenie, čo potvrdila svojim stanoviskom aj lekárka pôsobiaca v ZT Humenné.

Termín ďalšieho pohovoru bol, stanovený na 6. marca 2012, keďže sa necítil v poriadku, nevypovedal. Naviac prejavil vôľu byť zastúpený právnikom. Pri tomto pohovore upozornil na problém pri tlmočení a žiadal o konanie pohovoru v pandžábskom jazyku.

Odporca si vyžiadala 7. marca 2012 stanovisko ošetrojúcej lekárky ZT Humenné, ktorá sa vyjadrila, že navrhovateľ trpí ochorením nosa chronického charakteru a jeho vyliečenie si vyžaduje operáciu. Vzhľadom na charakter ochorenia sa lekárka vyjadrila, že je schopný komunikovať a pohovor môže prebehnúť.

Odporca ďalší termín stanovil na 19. marca 2012. Navrhovateľ uviedol, že nechcel vypovedať, nakoľko sa cítil veľmi zle, o čom svedčí jeho vyjadrenie z predmetného dňa. Bol ochotný vypovedať ako náhle absolvuje operáciu, ktorá jeho problém s dýchaním vyrieši.

Navrhovateľ zdôraznil, že neodmietal spoluprácu s ministerstvom, čo deklaroval svojou účasťou na pohovoroch na základe predvolania, avšak nechcel vypovedať, pokiaľ sa jeho zdravotný stav nezlepší. Nespochybňoval vyjadrenia ošetrojúcej lekárky, že je schopný komunikovať, ale bolo potrebné vziať do úvahy nielen fyzický stav ale aj psychický.

V dôsledku nedostatku spánku spôsobeného jeho problémom s dýchaním, trpel bolesťami hlavy a závratmi.

Podľa navrhovateľa jeho požiadavka, aby tlmočník ovládal jazyk urdu aj písmom, čo ustanovený tlmočník nespĺňal nie je irelevantná, nakoľko žiadateľ pri pohovoroch často píše niektoré názvy na papier, tlmočník to následne preloží a poverený pracovník odporcu zapíše do zápisnice.

Podľa navrhovateľa jeho námietka nepriaznivej zdravotnej kondície a s ňou spojená nemožnosť vypovedať je opodstatnená a odporcu ju mal akceptovať.

Podľa navrhovateľa na vstupnom pohovore sa musí navrhovateľ koncentrovať na obsah výpovede, nakoľko táto je pre posúdenie žiadosti kľúčová a prípadné nezrovnalosti môžu mať za následok negatívne rozhodnutie vo veci.

III.

Stručné zhrnutie vyjadrenia odporcu k odvolaniu navrhovateľa

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny.

Vyjadril presvedčenie, že navrhovateľom uvádzané problémy ohľadom jeho zdravotného stavu, resp. tlmočníka sú účelové, v snahe znepriehľadniť posudzovanie jeho opakovanej žiadosti o azyl.

Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ počas azylového konania vedome a bezdôvodne odmietol spoluprácu s odporcom, bola jeho žiadosť zamietnutá ako zjavne neopodstatnená.

IV.

Argumentácia rozhodnutia odporcu

Odporca dňa 16. apríla 2012 zamietol žiadosť navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú.

V odôvodnení rozhodnutia opísal priebeh predchádzajúceho azylového konania navrhovateľa, osobitne sa venoval priebehu aktuálneho konania. S poukazom na okolnosti a priebeh v konaní vykonaných pohovorov s navrhovateľom konštatoval, že navrhovateľ bez náležitého zdôvodnenia odmietol vypovedať v jazyku, ktorému preukázateľne rozumie, čím znemožnil objektívne posúdiť jeho žiadosť o azyl, čo vyhodnotil ako porušenie povinnosti navrhovateľa spolupracovať s odporcom v dôsledku čoho odporcu zamietol navrhovateľovu žiadosť ako zjavne neopodstatnenú.

Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ v zákonnej lehote opravný prostriedok, ktorým sa domáhal jeho zrušenia. Uviedol v ňom, že na prvý (vstupný) pohovor sa riadne dostavil, avšak v dôsledku nepriaznivého zdravotného stavu bolo vykonanie pohovoru odročené. Na ďalší pohovor (6. marca 2012) sa tak isto dostavil, pričom prejavil vôľu byť zastúpený právnikom a tiež žiadal, aby bol pohovor tlmočený do pandžábskeho jazyka. Poukázal na skutočnosť, že ďalší termín vstupného pohovoru bol stanovený na 19. marca 2012, pričom ani v tento deň sa necítil dobre, lebo sa mu krútila hlava, teda ani v tento termín sa pohovor neuskutočnil. V návrhu navrhovateľ ďalej zdôraznil, že trpí zdravotným problémom, v dôsledku ktorého ťažko dýcha nosom a preto dýcha ústami - predovšetkým počas spánku. Tento jeho problém je možné odstrániť iba operačným zákrokom. Poznamenal, že neodmieta spoluprácu s odporcom, avšak vypovedať bude až po absolvovaní operácie. Vo vzťahu k tlmočníkovi uviedol, že prezentoval, že tlmočníkovi jazyka urdu, prítomnému na pohovore nerozumie dobre, pričom chcel, aby tlmočník ovládal jazyk urdu aj písmom, čo prítomný tlmočník neovláda.

V.

Právny názor NS SR

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku)

preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné potvrdiť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 12. februára 2013 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

V zmysle § 21 ods. 11 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ku dňu 31. decembra 2012 zrušilo okrem iných, aj rozpočtovú organizáciu - Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a v zmysle § 21 ods. 13 zákona č. 523/2004 Z. z. práva a povinnosti zrušených rozpočtových organizácií prešli dňom zrušenia na zriaďovateľa, ktorým je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Na základe citovaných právnych noriem má Najvyšší súd Slovenskej republiky preukázané, že do postavenia Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky ako pôvodne žalovaného správneho orgánu nastúpilo z titulu zákonných zmien Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Preto bude s týmto právnym nástupcom ďalej konané na strane žalovaného správneho orgánu - odporcu. Pod všeobecným označením odporca je potom nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán ako aj jeho právneho nástupcu podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka.

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 4 ods. 2 zákona o azyle poverený zamestnanec ministerstva pred vyplnením dotazníka, najneskôr však do 15 dní od začatia konania, poučí žiadateľa o jeho právach a povinnostiach počas konania o udelenie azylu, možných dôsledkoch neplnenia alebo porušenia jeho povinností podľa tohto zákona, možnosti zastupovania v konaní podľa tohto zákona a o prístupe k právnej pomoci. Ministerstvo poskytne žiadateľovi aj informáciu o mimovládnych organizáciách, ktoré sa zaoberajú starostlivosťou o žiadateľov a azylantov; poučenie a informácie sa poskytujú písomne a podľa možností v jazyku, o ktorom sa predpokladá, že mu žiadateľ rozumie.

Podľa § 6 ods. 2 zákona o azyle žiadateľ je povinný dostaviť sa na pohovor v mieste a čase, ktoré určí ministerstvo v písomnom predvolaní v jazyku, o ktorom sa predpokladá, že mu žiadateľ rozumie. Pohovor sa vykoná v jazyku, v ktorom sa žiadateľ môže dorozumieť, a tak, aby bola zabezpečená jeho primeraná dôvernosť. O vykonanom pohovore poverený zamestnanec ministerstva spíše zápisnicu.

Podľa § 12 ods. 1 písm. c/ zákona o azyle ministerstvo zamietne žiadosť o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú, ak žiadateľ nesplní povinnosť spolupracovať s ministerstvom podľa tohto zákona, najmä ak sa opakovane a bez vážnych dôvodov nedostaví na pohovor, čím znemožní posúdenie žiadosti. Podľa § 23 ods. 4 písm. a/ zákona o azyle žiadateľ je tiež povinný počas konania o udelenie azylu dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy a spolupracovať s ministerstvom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje námietky navrhovateľa uvedené v odvolaní za nedôvodné, a to s ohľadom na obsah administratívneho spisu i s ohľadom na podrobné odôvodnenie rozhodnutia odporcu, pre ktoré považoval odporcu za dôvodné zamietnuť žiadosť o udelenie azylu podľa § 12 ods. 1 písm. c/ a ods. 3 zákona o azyle.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v plnom rozsahu stotožňuje s argumentáciou krajského súdu, pre

ktorú považoval námietky navrhovateľa za nedôvodné. Krajský súd s odkazom na jednotlivé výpovede navrhovateľa v predchádzajúcich konaniach ustálil, že odporca náležite preukázal, že navrhovateľ svojím konaním vedome a účelovo nespolupracoval, a preto sa stotožnil s názorom krajského súdu, že pokiaľ odporca zamietol žiadosť navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú, rozhodol v súlade so zákonom.

Na tomto mieste považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky za dôležité zdôrazniť, že podmienkou posúdenia relevantnosti dôvodov, pre ktoré žiadateľ žiada o udelenie azylu je výpoveď žiadateľa o azyl.

Aby mohol správny orgán posúdiť relevantnosť dôvodov, musí tieto dôvody poznať a na tom musí záležať v prvom rade žiadateľovi o azyl.

K námietke navrhovateľa, že ako žiadateľ o azyl má právo odoprieť vypovedať v odôvodnených prípadoch, považuje odvolací súd za dôležité zdôrazniť, že sa v plnom rozsahu stotožnil s názorom krajského súdu, že navrhovateľom prezentované dôvody odopretia výpovede nemali reálny základ a to tak vo vzťahu k požiadavkám na tlmočníka, ako aj k prihliadnutiu k zdravotnému stavu.

Na prezentovaní dôvodov, pre ktoré žiada žiadateľ o poskytnutie medzinárodnej ochrany musí záležať predovšetkým žiadateľovi azyl.

Podľa názoru odvolacieho súdu sa dôvodmi odopretia výpovede správny orgán podrobne zaoberal, napokon prvý dôvod (zdravotné dôvody) ako objektívny odporca aj uznal, o čom svedčí skutočnosť, že navrhovateľovi umožnil vypovedať opätovne.

V druhom prípade sa však jeho odmietnutie vypovedať (6. marca 2012) vzhľadom na obsah administratívneho spisu, najmä stanovisko O.. N., ktorá uviedla, že navrhovateľ trpí ochorením nosa chronického charakteru, vyličené si vyžaduje operáciu, pohovor je však možný, javí ako bezdôvodné. Rovnako aj odmietnutie výpovede dňa 19. marca 2012 zo zdravotných dôvodov (cítil sa zle) a z dôvodov námietok voči tlmočníkovi.

Pokiaľ teda odporca dôvod odmietnutia výpovede počas tretieho pohovoru vyhodnotil za vykonštruovaný, s takýmto záverom bolo potrebné súhlasiť. Obsah správneho spisu potvrdzuje tvrdenie odporcu, že na deň 19. marca 2012 bol určený ďalší termín uskutočnenia vstupného pohovoru, ktorý sa uskutočnil za prítomnosti tlmočníka jazyka pandžábskeho. Z obsahu spisu pritom vyplýva, že navrhovateľ vypovedal, že jeho materinský jazyk je pandžábsky a hovorí tiež jazykom urdu. V týchto dvoch jazykoch viackrát vypovedal. O špekulatívnosti jeho konania svedčí fakt, že na začiatku pohovoru dňa 6. marca 2012 a 19. marca 2012 navrhovateľ uviedol, že tlmočníkovi dobre rozumie.

Zákon o azyle predpokladá pre riadne uskutočnenie pohovoru, aby sa pohovor uskutočnil v jazyku, v ktorom sa žiadateľ môže dorozumieť. Z obsahu administratívneho spisu jednoznačne vyplýva, že navrhovateľ sa preukázateľne mohol dorozumieť v jazyku - Pandžáb, prípadne v jazyku urdu.

Pokiaľ sa teda odporca rozhodol nerealizovať jeho žiadosť o prizvanie iného tlmočníka, ktorý ovláda jazyk aj písmom, pretože túto požiadavku vyhodnotil ako neopodstatnenú a špekulatívnu, postupoval správne. Napokon z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľa poučil o jeho práve prizvať si na konanie ďalšieho tlmočníka podľa vlastného výberu na vlastné trovy. Navrhovateľ však toto právo nevyužil.

Za situácie, keď navrhovateľ opakovane odmietol spoluprácu s odporcom dôvodiac, že mal zdravotné problémy a výpoveď podmieňoval prítomnosťou iného tlmočníka, hoci zjavne tlmočníkovi vo veci ustanovenom rozumel, vyhodnotil Najvyšší súd SR odvolacie námietky navrhovateľa ako nedôvodné.

VI.

ZHRNUTIE

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorým krajský súd rozhodnutie odporcu potvrdil. Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodol krajský súd vo veci skutkovo správne a v súlade so zákonom a preto odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.